

Pobude, predlogi, razmišljanja Sveta za turizem

Turistično društvo Iška vas

Izmed šestih turističnih društev v naši občini gotovo najbolje deluje društvo v Iški vasi. Smo ravno v času, ko se premikamo že v glavno sezono, zato pogovor s predsednikom tega društva tov. Bratovž Vidom ne bo odveč. Predstavil nam bo dejavnost in načrte tega turističnega društva.

Dokaj mlado turistično društvo si je zastavilo širok program. Katere so glavne naloge vašega društva?

V program smo si zapisali, da bomo uredili prostor za tabornike, izvedli ocenjevalno olepševalno akcijo okolja, organizirali več prireditev, ki naj bi postale tradicionalne, skrbeli za izletniški turizem in izboljšali ponudbo v domu v Iškem Vintgarju.

Kaj vse se skriva pod olepševalno akcijo okolja? Ze tretje leto društvo od maja do oktobra ocenjuje videz stavb, okolice, vrta, dvorišča, gospodarskega poslopja, gnojišča... Letos smo v to akcijo vključili tudi družbene objekte, tako dom krajanov v Iški vasi, kot tudi dom v Iškem Vintgarju. Komisija, ki ta videz ocenjuje dvakrat letno je tajna, vsako leto v drugi sestavi.

Vsako leto na zboru krajanov podelimo priznanja in nagrade tistim, ki so se za izgled okolice najbolj potrudili. Tako počasi vcepiljamo krajanom zavest, da se da živeti v lepšem, bolj urejenem okolju. Tako sedaj v urejenosti tekmujejo Iškavarci, Gornježanci, vikendaši in Iškariji.

V Iško vas in okolico ob lepem vremenu zahaja veliko ljudi iz Ljubljane in okolice. Kaj jim ponudite?

Jože Škulj je zapregel konjiča, na vozu pa so se kmalu zbrali turisti, med njimi je bilo seveda največ otrok. Tako so bile zveze med Iško vasjo in domom v Iškem Vintgarju 1. maja ves dan.

Najbolj živahno je v začetku maja, ko v počastitev vseh obletnic, našega praznika in praznika dela popestrimo ponudbo Iškega Vintgarja z dodatnim prevozom. S konji in preurejenim vozom prevažamo domačine in turiste iz Iške vasi do Iškega vintgarja in to je zelo velika atrakcija predvsem za mladino. Turisti se slikajo na vozu, se prepeljavajo gor in dol, tako jim tudi dan v naravi prej mine.

Enkrat letno nameravamo organizirati večjo prireditev, koncert ali veselico, ki privabi največ ljudi, pa tudi mi imamo največji dobiček.

Kaj pa ostale prireditev, ki so namenjene za bogatje kulture krajanov?

Likovne razstave smo že imeli. Tudi letos bo, predvidevam, da bodo razstavljali samorastniki. Čeprav so stroški za pripravo razstave visoki in obisk ne tako velik, upamo, da bomo tudi zanimanje za to vrsto kulture vzbudili pri krajanih.

To pa ni dovolj, krajanje nameravamo tudi izobraziti, jim vcepiti kulturo turizma. Zato smo organizirali že dve predavanji o vzgoji in saditvi sadnega

drevja ter cvetic, ter o splošni vzgoji prebivalstva za kulturo in turizem. Zavedamo pa se, da bo potrebno na rezultate še počakati, saj ljudje na vasi nove tokove in ideje težje sprejemajo.

Zaradi finančnih težav vam je gotovo glavni problem popestritev ponudbe v Domu v Iškem Vintgarju?

Zelja nas vseh je, da bi bil dom v rokah domačina. Za adaptacijo pa bi bila potrebna ogromna sredstva, ki pa jih je težko kjerkoli izbrskati. Sedaj je dom med tednom odprt le popoldne, konec tedna in med prazniki pa ves dan. Gostje lahko dobijo le hrano na žaru in pijačo. Naš cilj za letos pa je nuditi gostom razne vrste prehrane in prenočišče.

Kdorkoli je že bil v Iškem Vintgarju in njegovi okolici ob koncu tedna vedno opazi izletnike, ki na različnih mestih, ob vodi, na travniku kurijo ogenj, pečejo na žaru, obenem pa onesnažujejo s svojimi odpadki okolje in uničujejo kmetom travnike. Kaj ste predvidevali za te obiskovalce?

Prireditveni prostor, kjer je bil lansko leto občinski praznik, pa tudi njegova okolica nudita največje možnosti za organiziranje boljše ponudbe izletnikom.

Tam je pitna voda, elektrika, pokošena trava, ob vodi je tudi možnost za kurjenje ognja.

Planinsko društvo iz Iga je v Iškem Vintgarju postavilo tudi tablo, na kateri so označena vsa pomembna zgodovinska obeležja, ki so zanimiva za turiste, ob organiziranem prihodu skupin izletnikom nudimo tudi vodiča za ogled nekaterih znamenitosti.

Kako pa ste poskrbeli za svoje člane?

Ustanovili smo podmladek v turističnem društvu, vanj so vključeni mladi do 14. leta starosti in vse usluže turističnega društva koristijo brezplačno.

Delo v turističnem društvu zahteva veliko časa, zato se moramo svojim članom tudi oddolžiti. Vsako leto zanje pripravimo izlet, kjer vse stroške, razen za prehrano krije društvo.

S svojim delom smo pokazali, da delujemo koristno, prav zato so tudi krajanji iz KS Tomišelj izrazili željo, da se včlanijo v naše društvo.

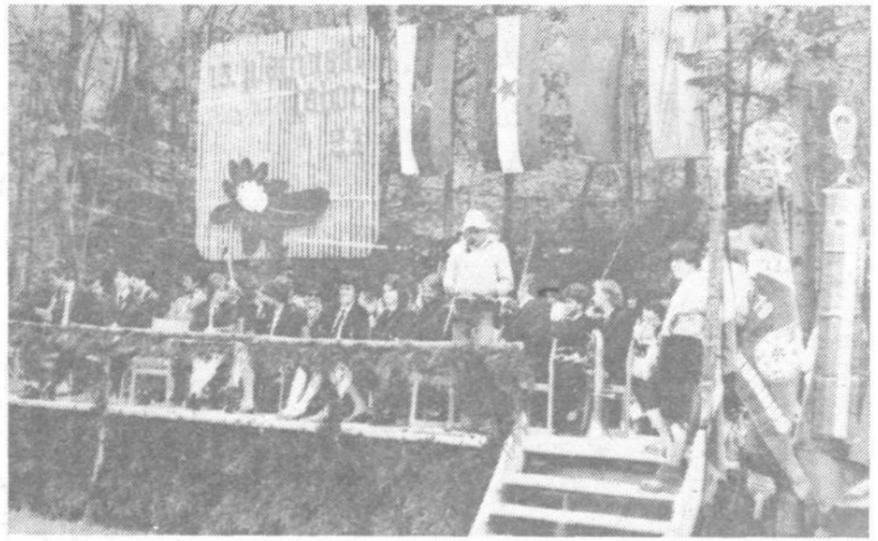
DARJA ERHATIC

Vključimo se v akcijo za ureditev našega bivalnega okolja!

V teku je široka akcija predsedstva OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Prav je, da se v vseh okoljih (gospodinjstva, delovne organizacije, šole...) v to akcijo vključimo vsi. Kot ste lahko v številki »Naše komune« 5/6 z dne 16. aprila (objavili smo razpis v celoti) razbrali, akcija ima enkratnega značaja ampak bo potekala skozi vse leto. Pred poletjem in v jeseni pa bodo komisije v KS (pri turističnih društvih) in v delovnih organizacijah (SZDL) pristopile k prvemu ocenjevanju. Vse dodatne informacije lahko torej prejmete v krajevnih skupnostih, kjer živite.

Več o aktivnostih bomo poročali v naslednji številki našega glasila!

Svet za turizem pri OK ZSDL

S XV. PLANINSKEGA TABORA V POLHOVEM GRADCU

Planinski živ-žav sredi zelene doline

»Madona, saj tu pa ni prav nič slabš, kot v hribih.« je priletel planinec s šiljastim planinskim klobukom in v nabreklih pumparicah one težko pričakovane nedelje (19. maja) na idilični trati pred polhograjskim turističnim domom veselo dvignil v zrak klobuk in spontano zavriskal.

Vrli planinec je bil le eden izmed številnih udeležencev, ki so dajali ton letošnjemu planinskemu taboru v Polhovem Gradcu; po uradnem opisu prireditev, ki naj bi predvsem združevala planince (društva) v skupnem prizadevanju za ohranitev naše naravne dediščine, se zlasti gora in hribov, ki pa se, kot je pač v navadi, vselej obvezno sprevrže tudi v spontano družabno srečanje, kjer mimo slovesnih besed, ne manjka tudi vseh drugih prilastkov množičnega planinarjenja.

»Pridite, zavrtite se veselo v krogu!« je s slavnosne tribune glasno vabil v planšarja oblečeni šaljivec, ki je še malce predtem razdrl »korlovske« na račun svoje »prigode« v hribih. »Spominčki, da, kakšne želite?« se je podjetno sukaj za poljsko mizo nekoliko stran tudi priložnostni »krošnjars« in razkazoval mimoslovesno domiselne figurice iz borovih češarkov, poslikane zvonice in miniaturne okrasne gozjarice.

Živahni planinski živ-žav se je skorajda stajal z uradnim delom programa. Medtem ko je odmevalo ukanje posameznih veselih planincev in so se vrtili raznji, je na častni tribuni rezala svoje note pihalna godba Vič-Rudnik in mladinski pevski zbor OS »Dolomitski odred« iz domačega Polhovega Grada. Polhograjski učenci so se mimo tega ponudili tudi z nekaj recitacijami, svoje pa jim je pridela še folklorna skupina Horjul, ki je ogrela vse zbrane z venčkom poskočnih gorenjskih plesov.

Planinstvo je tega dne vsekakor doživljali svoj pravi dan. Toda kakor je že znano poskrbeti za radost in dobro počutje, pa je v svojem osnovnem sporočilu vendarle ostajala dejavnost, ki terja tudi odgovornost:

»Ob vseh naših naravnih lepotah, dostopih do gora, gozdov, obal, rek in jezer, nikakor ne smemo nastopati le kot porabniki, temveč tudi kot čuvarji, kajti preozko gledanje nas lahko vsega tega oropa.« je med drugim v osrednjem slavnosnem delu tabora opozorila zgolj na enostransko koriščenje naše naravne dediščine Bogomila Mitič, predsednica komiteja za turizem in gostinstvo SRS.

V tem delu prireditev je med drugim spregovoril tudi predsednik občinske skupščine Maks Klanšek, medtem ko so sodelujoče organizacije Polhovega Grada simbolično pripelje svoje trakove na prapor domačega planinskega društva »BLAGAJANA«, ki je pripravilo tabor.

»Blagajana«, čeprav brez večjih izkušenj, je tako vsekakor uspešno prestala svoj test. A tako kot to, prizadevno in vsestransko društvo, bržčas tudi sama turistična ponudba v kraju, ki se vedno pluje v širokem toku neizkoriščenih možnosti.

»Nič nimamo proti, če kanec vsega tega veselja ostane tudi za ostale dni.« je sredi najživahnjšega tabornega vrveža porekel nek Polhograjec. »Vse te naravne lepote tod okoli so na voljo vsakomur.«

BRANKO VRHOVEC

Prireditve v Ljubljani – junij 1985

16. junija FOTO ANTIKA (Preddverje križank)
2. junija – KARTING – 14. TRADICIONALNA DIRKA ZA NAGRADO LJUBLJANE

Od 21. do 23. junija – 26. JAZZ FESTIVAL
Od 21. junija do 30. septembra – 16. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE (v Moderni galeriji, Likovno razstavišče Rihard Jakopič, Cankarjev dom, Likovna galerija Janeza Repanška)

a22. in 23. junija – 4. MEDNARODNO SREČANJE MOTORISTOV

Od 26. do 29. junija – OHČET V LJUBLJANI – 18. mednarodna turistična folklorna prireditev s prikazom slovenskih poročnih običajev, nastopom domačih in tujih folklornih skupin v Ljubljani in Sloveniji. Osrednja prireditev bo v soboto 29. junija. V sredo 26. junija bo ob 19. uri nastop godb na pihala iz Vevč in Leverkusna ter nastop Ljubljanskih mažoret. Istega dne ob 21. uri svečana otvoritev ohčeti s predstavitvijo parov na Pogačarjevem trgu, na istem trgu v petek 28. junija ob 17. uri nastopi domačih in tujih folklornih skupin. V soboto ob 15. uri svatovska povorka do Magistra in ob 18. uri veselo svatovanje na Gospodarskem razstavišču.

Od 25. junija do 7. julija v okviru 33. mednarodnega poletnega festivala – 11. JUGOSLOVANSKI BALETNI BIENALE (Križanke)

Vse informacije o prireditvah poseduje Ljubljanska turistična zveza – Turistični informacijski center Ljubljana – Titova 11 (tel.: 224-222).

TUDI NAŠI KOMUNI PRIZNANJE

Podeljene plakete VZORNI VOZNIK in značke sveta SPV

Helga Kučar – predsednica občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je 23. maja pozdravila številne aktiviste s področja varnosti v cestnem prometu, ki so se zbrali na priložnostni slovesnosti v veliki skupščinski dvorani. O tem kakšno je stanje v cestnem prometu v naši republiki, kakšna in kolikšna so prizadevanja za izboljšanje le-tega je v uvodnem nagovoru spregovoril član republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Bojan Zlender. Še zlasti je opozoril na najnovejšo ugotovitev, ki jih žal vse bolj potrjujejo črne številke, da namreč kljub naporom, napredka na tem področju ne zasledimo. Na to v glavnem vplivajo trije dejavniki – ceste (nahajajo se vedno v slabšem stanju), vozila (zdi se kot da proizvajalci vse bolj gledajo na cene kot na kvaliteto) ter človek. V danih razmerah bi bilo seveda moč največ storiti pri usposabljanju, vzgoji in ravnanju človeka-udeleženca v cestnem prometu. To pa pomeni, da je tovrstne aktivnosti potrebno v prihodnje razširiti na celotno družbo, ne pa samo na pešico zanesenjaka.

Ob tej priložnosti je Bojan Zlender vročil naslednjim tovarišem Plakete »Vzorni voznik«, s katerim jih je odlikoval Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu: Jožetu Bizjanu, Mitji Bartenjevu, Ivanu Grebcu, Zvonetu Jermanu, Janezu Koželju, Vincenciju Malovrhu, Albinu Otorepcu, Francu Rupertu, Marjanu Ribnikarju, Mileni Slapšak, Janezu Sivcu, Tomažu Štraku, Slavku Tomcu, Martinu Udoviču, Viktorju Vovku, Matjažu Vizjaku in Janezu Vodopiji.

Podelil pa je tudi značke sveta SPV, ki so jih prejeli: ZLATO ZNAČKO – Viljem Sabotin, SREBRNO ZNAČKO – Vera Erman, Ivanka Milovanović, BRONASTO ZNAČKO – Stefan Bočkor, Gabrijel Čepon, Alojz Čepon, Rudi Furlan, Drago Košir, Anton Kavčnik, Anton Kadunc, Janez Petrič, Magda Perič, Rozka Skrt, Sava Starin, Marjan Steržaj, Dušan Vidmar, Zmaga Žnidarič.

Helga Kučar je podelila dve pismeni priznanji občinskega sveta za leto 1984. Prejela sta jih občinski glasilnik Naša komuna in Janez Pleško.

Nekaterim najzaslužnejšim članom pa so vročili značke in priznanja tudi predstavniki ZŠAM Dolomiti.

Vsem iskreno čestitamo!

USPEŠNA GASILSKA VAJA NA VRHOVCIH

Preverjanje usposobljenosti gasilk

V sredo, 22. maja je bila na dvorišču SCT TOZD Ljubljanske opekarne uspešna vaja prostovoljnih gasilskih društev ženskih ekip, vseh šestih ljubljanskih občin. Občino Ljubljano Vič-Rudnik so zastopale članice GD Trnovo.

Vaja je vsakoletna, vičani pa so jo to leto organizirali prvič. Njen namen je preverjanje usposobljenosti članic in gasilske opreme, je del akcije NNNP.

Vaja je bila številna, saj so se je v polni meri udeležile vse ljubljanske občine. Prisotni so bili tudi poveljniki posameznih občinskih gasilskih zvez mesta Ljubljane.

Vajo je uspešno organizirala in vodila Poje Mira, predsednica članic gasilskih društev občine Vič.

Pri ocenjevanju vaje je bila dana pobuda, da so podobne vaje neobhodno potrebne, če želimo zagotoviti dobro požarno varnost.

M. C.

SLO IN DS

Priljubljeni bodimo, kot da bo jutri vojna in delajmo kot da je 100 let ne bo

Naša zaščita pred požari in nevarnimi snovmi

Inšpekcijske službe in drugi organi ugotavljajo, da do požarov, različitih in razsutja nevarnih snovi prihaja predvsem zato, ker delavci niso seznanjeni z materiali, ki jih uporabljajo v proizvodnem procesu, niti ne vedo kako ravnati, če do nesreče pride. Tako imenovani človeški faktor je vzrok za 70 do 80 odstotkov vseh požarov v našem mestu. Te podatke je bilo slišati na tiskovni konferenci, ki sta jo sklicala mestna konferenca SZDL in mestni izvršni svet z namenom opozoriti na letošnjo vajo »Zaščita pred požari in nevarnimi snovmi«, ki bo potekala v okviru akcije »Nič nas ne sme presenetiti«.

V tej vaji, ki se bo odvijala prek celega leta, zaključek pa naj bi bil v mesecu požarne varnosti – oktobru, bo poudarek predvsem na preventivnem delovanju. Prav povsod – to je v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, poslovnih in stanovanjskih prostorih – naj bi v tem času pregledali svojo organiziranost in usposobljenost glede ravnanja ob požaru ali kakšne ekološke nesreče in jo po potrebi izboljšali. Predvsem je pomembno dvigniti raven samozasčitnega obnašanja in že otroke naučiti ravnanja s požarno in drugače nevarnimi snovmi.

Kot je povedal predstavnik gasilske brigade Ljubljana, je bilo lani v Ljubljani 334 požarov; kar tretjina

vseh (131) se je pripetila v stanovanjih, 11-krat je zagorelo v dimnikih, 34-krat v smetnjakih. Lani (brez decembra) smo imeli 12 izlivov, uhajanj in razsipanj nevarnih snovi, predlani pa je morala gasilska brigada v podobnih primerih posredovati kar 14-krat.

Da bi se naši ljudje in občani čim bolj celovito seznanili z nevarnostmi požarov in pomembnostjo samozasčitnega obnašanja, bo vsako ljubljansko gospodinjstvo prejelo brošuro »Kaj moramo vedeti o požarni zaščiti«, v vrstih pa bodo prejeli zgibanko na to temo. Gasilci pa bodo tudi obiskali otroke v vrstih, jim orisali svoje delo ter jim pokazali, kakšne obleke si nadenejo (metalizirane namreč), kadar rešujejo iz gorečih poslopj. V osnovnih in srednjih šolah pa so v učne programe že vključili tudi problematiko požarne preventive.

Zaključne vaje bodo potekale v občinah, na dan, ki ga bodo določila občinska vodstva. Izbrana bodo taka območja in objekti, ki so najbolj izpostavljeni.

V delovnih organizacijah naj ne bi že naprej vedeli, ali bo pri njih zagorelo ali ne. Vaja naj bi torej potekala s »presenečenjem«, tako da se bodo temeljito pripravili prav v vseh in ne le v nekaterih okoljih.

D. J.